

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้
สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*

A Study of Problems and Needs to Use
Instructional Media For Undergraduate Students,
Faculty of Arts, Silpakorn University

กานดาวัลย์ คุณานนท์วิทยา**

Kandawan Kunanonvithaya

วารางคณา นีพิพัทธ์สุขกิจ***

Warangkana Nibhatsukit

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความ
ต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์

* บทความนี้มาจากการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับทุนสนับสนุนงาน
วิจัยจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี จำนวนทั้งสิ้น ๔๑๗ คน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบการสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเห็นว่าสื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น ส่วนปัญหาของการใช้สื่อการสอนมาจากอุปกรณ์ที่ขาดประสิทธิภาพและสื่อการสอนที่ไม่ทันสมัย

คำสำคัญ : สื่อการเรียนการสอน ปัญหา ความต้องการ

Abstract

This article aims to study the problems and need to use instructional media for undergraduate students at the Faculty of Arts, Silpakorn University. The sample consisted of 417 undergraduate students from years 1-4. The research method was survey research. The results showed instructional media is important for learning. It helps students to understand the contents more easily and allows more teaching content to be covered. The problems of using instructional media come from inefficient device and outdated teaching materials.

Keywords : Instructional Media, Problems, Needs

ความสำคัญของปัญหา

สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาทุกระดับ สถาบันการศึกษาทุกแห่งต่างยอมรับความสำคัญของสื่อการสอนอันเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระของวิชาให้แก่นักศึกษาได้ชัดเจนขึ้น สื่อการสอนยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของเรื่องที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว ทั้งยังสามารถช่วยให้เกิดการจดจำที่ดีขึ้น แม้ว่าการสอนโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียวเคยใช้ได้ผลดีในอดีต แต่ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับแล้วว่าการสอนโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียวไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพเพียงพอ จึงต้องมีการนำสื่อการสอนมาใช้ด้วย แต่ในการใช้สื่อการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิดเพื่อเลือกให้ตรงกับวัตถุประสงค์การสอนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กิดานันท์ มลิทอง, ๒๕๔๘ : ๑๐๑)

สื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติ โดยนัยนี้ ครู ตำรา และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวต่างเป็นสื่อการเรียนการสอนได้ทั้งสิ้น

นิคม ทาแดง กอบกุล ปราบประชา และอำนาจ เดชชัยศรี (๒๕๕๕ : ๑๖) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่าคือตัวกลางหรือสิ่งต่าง ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ

กิดานันท์ มลิทอง (๒๕๔๘ : ๑๐๐) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหรืออาจจะเรียกสั้น ๆ ว่าสื่อการสอนหมายถึงสื่อใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิด็ย โทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ รูปภาพ ฯลฯ ซึ่งเป็นวัสดุบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือเป็นอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาจากวัสดุ สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับทำให้การสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี

๒๔๒ กานดาวลัย คุณานนทวิทยา, วรางคณา นัทธ์สุทจิก

สื่อการเรียนการสอนหมายถึงตัวกลางหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับถ่ายทอดความรู้ของครูถึงผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี (สาคร อัฒจักร, ม.ป.ป.) สื่อการเรียนการสอนมีอยู่หลากหลายประเภท อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ สิ่งของและเหตุการณ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสารสนเทศ สื่อบุคคล ผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสำหรับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นหน่วยงานที่จัดกระบวนการเรียนการสอน มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสังคม ปณิธานของคณะอักษรศาสตร์คือมุ่งมั่นที่จะดำรงความเป็นเลิศทางวิชาการและความเป็นสากล สร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ให้ถึงพร้อมด้วยคุณภาพและศักยภาพแห่งความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แสวงหาพัฒนาและสั่งสมองค์ความรู้ให้เกิดความเจริญงอกงามทางปัญญา อีกทั้งเป็นผู้ชี้นำทิศทางการสืบทอดเจตนารมณ์ที่ดีของสังคม เพื่อความคงอยู่ ความเจริญและความเป็นอารยะของชาติ การจัดการเรียนการสอนในคณะจึงจะต้องถ่ายทอดวิชาความรู้เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาชาติ นอกจากนี้ยังต้องปลูกฝังคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ให้แก่ นักศึกษา

การจัดการเรียนการสอนที่ดีควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญคือหลักสูตร อาจารย์ กระบวนการการเรียนการสอน นักศึกษา การวัดและประเมินผล และปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย ๒๕๔๔ : ๙-๑๐ อ้างถึงใน ธวัช เดิมญวน ๒๕๔๘ : ๒) การที่จะไปให้ถึงปณิธานของคณะอักษรศาสตร์ จำเป็นต้องสร้างนักศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อที่จะได้ออกไปเป็นกำลังสำคัญของสังคมและร่วมพัฒนาประเทศชาติต่อไป แต่กระบวนการเพื่อไปให้ถึงซึ่งปณิธานนั้นจำเป็นต้องสร้างให้นักศึกษามีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนซึ่งเป็นปัจจัยเกื้อหนุน จึงเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน นักศึกษาเองก็ต้องการให้อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๑ ม.ค.-มี.ย. (๒๕๕๘) ๒๔๓

จากความสำคัญของการเรียนการสอนเหล่านี้เอง ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. เพื่อศึกษาความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิธีการวิจัย

การวิจัยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) โดยสำรวจปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกระดับชั้นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา ๒๕๕๗ โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน ๔๑๗ ฉบับ และได้รับแบบสอบถามจำนวน ๔๑๗ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้
๑. ศึกษาหาความรู้ในเรื่องสื่อการสอนจากตำรา หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
 ๒. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อการสอนเพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของการใช้ภาษาและความเหมาะสมของข้อความ
 ๓. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ
 ๔. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน ๑๐ คนเพื่อวิเคราะห์

๒๔๔ กานดาวัลย์ คุณานนทวิททยา, วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ

ความชัดเจนของข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไข

๕. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เรียงลำดับหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นต่อสื่อการเรียนการสอน ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ ๓ ความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง นอกห้องเรียน

ตอนที่ ๔ สภาพปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง

ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔.๒๑-๕.๐๐	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓.๔๑-๔.๒๐	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๖๑-๓.๔๐	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๘๑-๒.๖๐	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐-๑.๘๐	หมายถึง	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๑.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ ๑	๑๒๑	๒๙.๐
ชั้นปีที่ ๒	๗๙	๑๘.๙
ชั้นปีที่ ๓	๑๐๓	๒๔.๗
ชั้นปีที่ ๔	๑๐๙	๒๖.๑
ชั้นปี อื่น ๆ	๒	๐.๕
ไม่ระบุชั้นปี	๓	๐.๗
รวม	๔๑๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑.๑ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๔๑๗ คน แบ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๒๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙ นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗ และนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑ นักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕ และที่ไม่ระบุชั้นปีอีกจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗

ส่วนวิชาที่เลือกมาใช้ตอบแบบสอบถามจะมีทั้งวิชาทักษะภาษา วิชาเฉพาะทาง วิชาเน้นการปฏิบัติการ วิชาเอก และวิชาโท ดังจะจำแนกให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

๒๔๖ กานดาวัลย์ คุณานนท์วิทยา, วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ

ตารางที่ ๑.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของรายวิชาจำแนกตามประเภทของรายวิชา

ประเภทของรายวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาทักษะภาษา	๖๓	๑๕.๑๑
วิชาเฉพาะทาง	๕๐	๑๑.๙๙
วิชานั่นการปฏิบัติการ	๑๖	๓.๘๔
วิชาสัมมนา	๑	๐.๒๔
ไม่ระบุ	๒๘๗	๖๘.๘๒
รวม	๔๑๗	๑๐๐

ประเภทของรายวิชาที่เลือกตอบสามารถจำแนกออกมาได้เป็นวิชาทักษะภาษา จำนวน ๖๓ รายวิชา หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๑ วิชาเฉพาะทางต่าง ๆ จำนวน ๕๐ รายวิชาหรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙๙ วิชาเน้นการปฏิบัติการจำนวน ๑๖ รายวิชา หรือคิดเป็นร้อยละ ๓.๘๔ วิชาสัมมนาจำนวน ๑ รายวิชา หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๒๔ และไม่ระบุว่าเป็นวิชาประเภทใดจำนวน ๒๘๗ รายวิชาหรือคิดเป็นร้อยละ ๖๘.๘๒

ตารางที่ ๑.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาโท

สาขาวิชา	วิชาเอก		วิชาโท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	๑๓	๓.๑	๑๔	๓.๔
ภาษาอังกฤษ	๕	๑.๒	๒๗	๖.๕
ภาษาฝรั่งเศส	๑๕	๓.๖	๒	๐.๕
ภาษาเยอรมัน	๒๑	๕.๐	๒	๐.๕
ประวัติศาสตร์	๕	๑.๒	๒๔	๕.๘
ภูมิศาสตร์	๑๒	๒.๙	๖	๑.๔
การละคร	๖	๑.๔	๐	๐.๐๐

สาขาวิชา	วิชาเอก		วิชาโท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สังคมศิลป์ไทย	๒	๐.๕	๖	๑.๔
ทัศนศิลป์**	-	-	๑๘	๔.๓
ปรัชญา	๓	๐.๗	๒	๐.๕
สังคมศาสตร์การพัฒนาศาสตร์*	๖	๑.๔	-	-
รัฐศาสตร์**	-	-	๖	๑.๔
เศรษฐศาสตร์**	-	-	๕	๑
สารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์*	๑๑	๒.๖	-	-
บรรณารักษศาสตร์**	-	-	๘	๑.๗
ภาษาจีน	๕	๑.๐	๒	๐.๕
ภาษาญี่ปุ่น	๑๘	๔.๓	๐	๐.๐๐
ภาษาเกาหลี	๘	๑.๗	๐	๐.๐๐
ภาษาอาหรับ**	-	-	๒	๐.๕
เอเชียศึกษา*	๒๓๐	๕๕.๒	-	-
ไม่มีวิชาโท	-	-	๒๓๐	๕๕.๒
ไม่ระบุ	๕๘	๑๓.๙	๖๕	๑๕.๓
รวม	๔๑๗	๑๐๐	๔๑๗	๑๐๐

*สาขาวิชาที่มีเฉพาะวิชาเอก

**สาขาวิชาที่มีเฉพาะวิชาโท

จากตารางที่ ๑.๓ นักศึกษาที่ไม่ระบุวิชาเอกมี ๕๘ คนหรือร้อยละ ๑๓.๙ และ นักศึกษาที่ไม่ระบุวิชาโทมีค่อนข้างมากถึง ๖๕ คนหรือร้อยละ ๑๕.๓ เนื่องจากคณะอักษรศาสตร์แยกนักศึกษาเข้าศึกษาวิชาเอกและวิชาโทในภาคการศึกษาปลาย ชั้นปีที่ ๒

ตอนที่ ๒ ความคตเห็นตอสื่อการเรยนการสอน ความตองการ และ ปญหาเกยวกับการใชสื่อการสอน

ตารางที่ ๒.๑ แสดงคอรอยละ คาเฉลี่ย และสวนเบยงเบนมาตรฐาน ความคตเห็นของ นักศกษาตอความสาคัญของสื่อการสอน

ขอ	ความสาคัญของ การใชสื่อการสอน	ความคตเห็น						คาเฉลี่ย	S.D.	แปล ความหมาย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไมระบุ			
๑	สื่อการสอนมีความสาคัญ ตอการเรยนการสอน	๒๐๗ (๕๙.๖)	๑๖๕ (๓๙.๖)	๕๐ (๙.๖)	๔ (๑.๐)	๑ (๐.๒)	-	๕.๓๗	๐.๗๒	มาก ที่สุด
๒	สื่อการสอนชวยทำให นักศกษาเขาใจเนื้อหาได ง่ายขึ้น	๒๐๔ (๕๘.๙)	๑๕๖ (๓๗.๕)	๔๗ (๑๑.๓)	๙ (๒.๒)	๑ (๐.๒)	-	๕.๓๓	๐.๗๘	มาก ที่สุด
๓	สื่อการสอนชวยทำใหการ เรยนการสอนเป็นไปดวย ความรวดเร็วมากขึ้น	๑๗๖ (๕๒.๒)	๑๖๙ (๔๐.๕)	๖๓ (๑๕.๑)	๖ (๑.๕)	๓ (๐.๗)	-	๕.๒๒	๐.๘๑	มาก ที่สุด
๔	สื่อการสอนชวยทำให นักศกษาดนใจเรยน มากขึ้น	๑๗๑ (๕๑.๐)	๑๗๑ (๔๑.๐)	๖๒ (๑๕.๙)	๑๑ (๒.๖)	๑ (๐.๒)	๑ (๐.๒)	๕.๒๐	๐.๘๑	มาก
๕	ทานคตว่าในทุกรายวิชา จำเป็นตองใชสื่อการสอน	๑๗๑ (๕๑.๐)	๑๕๒ (๓๕.๑)	๘๑ (๑๙.๕)	๑๗ (๔.๑)	๕ (๑.๒)	๑ (๐.๒)	๕.๑๐	๐.๙๓	มาก
คาเฉลี่ย								๕.๒๔	๐.๘๑	มาก ที่สุด

จากตารางที่ ๒.๑ พบว่าความคตเห็นของนักศกษาตอความสาคัญของสื่อ การสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีคาเฉลี่ย ๕.๒๔ และเมื่อจำแนกเป็น รายขอพบว่านักศกษาเห็นว่าสื่อการสอนมีความสาคัญตอการเรยนการสอน มีคาเฉลี่ย ๕.๓๗ รองลงมานักศกษาเห็นว่าสื่อการสอนชวยทำใหนักศกษาเขาใจเนื้อหาไดง่ายขึ้น มี คาเฉลี่ย ๕.๓๓ นักศกษาเห็นว่าสื่อการสอนชวยทำใหการเรยนการสอนเป็นไปดวยความ รวดเร็วมากขึ้น มีคาเฉลี่ย ๕.๒๒ และลำดับสุดท้ายคือนักศกษาเห็นว่าในทุกรายวิชา จำเป็นตองใชสื่อการสอน มีคาเฉลี่ย ๕.๑๐

ตารางที่ ๒.๒ แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักศึกษาต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

ข้อ	ความต้องการของการใช้สื่อ	ความคิดเห็น						ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ			
๑	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน	๗๓ (๑๗.๕)	๒๐๕ (๔๙.๒)	๑๑๘ (๒๘.๓)	๑๔ (๓.๔)	๖ (๑.๔)	๑ (๐.๒)	๓.๗๘	๐.๘๒	มาก
๒	ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ	๑๔๗ (๓๕.๓)	๑๑๔ (๒๖.๗)	๘๐ (๑๙.๒)	๑๓ (๓.๑)	๒ (๐.๕)	๑ (๐.๒)	๔.๐๘	๐.๘๔	มาก
๓	ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมชัดเจนกับเนื้อหา	๑๖๘ (๔๐.๕)	๑๑๕ (๒๖.๐)	๖๑ (๑๕.๖)	๑๐ (๒.๔)	๑ (๐.๒)	๑ (๐.๒)	๔.๒๐	๐.๗๙	มาก
๔	ใช้สื่อการสอนหลายชนิดประกอบการเรียนการสอนแต่ละครั้ง	๖๙ (๑๖.๕)	๑๕๗ (๓๗.๖)	๑๕๘ (๓๗.๙)	๒๖ (๖.๒)	๕ (๑.๒)	๒ (๐.๕)	๓.๖๒	๐.๘๘	มาก
๕	ใช้สื่อการสอนในการนำเข้าสู่บทเรียน	๘๒ (๑๙.๗)	๑๘๖ (๔๕.๖)	๑๑๙ (๒๘.๕)	๒๕ (๖.๐)	๒ (๐.๕)	๓ (๐.๗)	๓.๗๘	๐.๘๕	มาก
๖	ใช้สื่อการสอนประกอบการอธิบายเนื้อหา	๑๒๘ (๓๐.๗)	๒๐๖ (๔๙.๔)	๗๒ (๑๗.๓)	๘ (๑.๙)	๒ (๐.๕)	๑ (๐.๒)	๔.๐๘	๐.๗๗	มาก
๗	ใช้สื่อการสอนสรุปบทเรียน	๑๑๖ (๒๗.๘)	๑๖๐ (๓๘.๕)	๑๑๖ (๒๗.๘)	๒๑ (๕.๐)	๒ (๐.๕)	๒ (๐.๕)	๓.๘๘	๐.๘๙	มาก
๘	ใช้สื่อการสอนเพื่อเสริมบทเรียนในห้องเรียน	๑๑๒ (๒๖.๙)	๑๙๓ (๔๖.๓)	๙๖ (๒๓.๐)	๑๒ (๒.๙)	๒ (๐.๕)	๒ (๐.๕)	๓.๙๗	๐.๘๑	มาก
๙	ใช้สื่อการสอนช่วยในการทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียน	๘๘ (๒๑.๑)	๑๕๙ (๓๘.๑)	๑๔๐ (๓๓.๖)	๒๒ (๕.๓)	๕ (๑.๒)	๓ (๐.๗)	๓.๗๓	๐.๙๐	มาก
๑๐	ใช้สื่อการสอนแทนการสอนในบางครั้ง	๖๘ (๑๖.๓)	๑๖๒ (๓๘.๘)	๑๓๐ (๓๑.๒)	๓๖ (๘.๖)	๒๐ (๔.๘)	๑ (๐.๒)	๓.๕๓	๑.๐๒	มาก
		ค่าเฉลี่ย						๓.๘๗	๐.๘๖	มาก

จากตารางที่ ๒.๒ พบว่าความต้องการของนักศึกษาต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๗ และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ

๒๕๐ กานดาวัลย์ คุณานันทวิฑิตยา, วรางคณา นิพัทธ์สุขภิก

พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน นักศึกษาต้องการให้ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมชัดเจนกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๐ รองลงมาคือ ต้องการให้ผู้สอนใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ และใช้สื่อการสอนประกอบการอธิบายเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๐๘ และลำดับสุดท้ายคือ ต้องการให้ผู้สอนใช้สื่อการสอนแทนการสอนในบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓

ตารางที่ ๒.๓ แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียน

ข้อ	ปัญหาการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียน	ความคิดเห็น					ไม่ ระบุ	ค่า เฉลี่ย	S.D.	แปล ความ หมาย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
๑	สื่อการสอนไม่สอดคล้องกับเรื่องที่สอน	๒๐ (๕.๘)	๖๘ (๑๖.๓)	๑๒๙ (๓๐.๙)	๑๒๗ (๓๐.๕)	๗๒ (๑๗.๓)	๑ (๐.๒)	๒.๖๑	๑.๑๐	ปานกลาง
๒	อาจารย์ขาดทักษะในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ	๒๘ (๖.๗)	๖๒ (๑๕.๙)	๑๓๓ (๓๑.๙)	๑๑๕ (๒๗.๓)	๗๙ (๑๙.๙)	๑ (๐.๒)	๒.๖๓	๑.๑๕	ปานกลาง
๓	สื่อการสอนที่นำมาใช้ออกแบบไม่สวยงาม ทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจขาดเทคนิคการนำเสนอ	๓๕ (๘.๕)	๘๙ (๒๑.๓)	๑๕๕ (๓๕.๕)	๑๐๒ (๒๕.๕)	๕๕ (๑๐.๖)	๓ (๐.๗)	๒.๙๓	๑.๑๑	ปานกลาง
๔	อุปกรณ์ขาดประสิทธิภาพ เช่น จอ ความสว่างของเครื่องฉาย เครื่องเสียงไม่ดัง	๗๖ (๑๘.๒)	๙๙ (๒๓.๗)	๑๓๑ (๓๑.๕)	๖๘ (๑๖.๓)	๕๑ (๙.๘)	๒ (๐.๕)	๓.๒๕	๑.๒๑	ปานกลาง
๕	สื่อการสอนที่นำมาใช้ไม่ทันสมัย เก่า ขำจืด	๕๓ (๑๒.๗)	๙๗ (๒๓.๓)	๑๕๓ (๓๕.๓)	๗๖ (๑๘.๒)	๕๗ (๑๑.๓)	๑ (๐.๒)	๓.๐๘	๑.๑๗	ปานกลาง
๖	สื่อการสอนที่ใช้เสนอเรื่องราวที่ยาก ทำให้สับสน	๕๓ (๑๐.๓)	๖๑ (๑๕.๖)	๑๕๒ (๓๖.๕)	๑๐๘ (๒๕.๙)	๕๒ (๑๒.๕)	๑ (๐.๒)	๒.๘๙	๑.๑๕	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย								๒.๘๙	๑.๑๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๒.๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียนพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๘๙ และเมื่อจำแนกเป็น

รายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นกันปัญหาที่พบมากที่สุดคือ อุปกรณ์ขาดประสิทธิภาพ เช่น จอ ความสว่างของเครื่องฉาย เครื่องเสียงไม่ดังมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๔ สื่อการสอนที่นำมาใช้ไม่ทันสมัย เก่า ชำรุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๘ สื่อการสอนที่นำมาใช้ออกแบบไม่สวยงาม ทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจ ขาดเทคนิคการนำเสนอมีค่าเฉลี่ย ๒.๙๐ และลำดับสุดท้ายคือสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับเรื่องที่สอนมีค่าเฉลี่ย ๒.๖๑

ตอนที่ ๓ ความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกห้องเรียน

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ

ข้อ	ความต้องการใช้สื่อเพื่อการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ (n = ๔๑๗)
๑	เอกสารที่ผู้สอนแนะนำ	๓๘๑	๙๑.๔
๒	เอกสาร ตำรา หนังสือ ที่ผู้สอนใช้ในชั้นเรียน	๓๙๓	๙๔.๒
๓	ทัศนวัสดุ : รูปภาพ ภาพถ่าย แผนภูมิ แผนที่ ลูกโลก ของจริง ของตัวอย่าง แผ่นใส ภาพทึบแสง สไลด์	๒๘๑	๖๗.๔
๔	โสตวัสดุ : เทปบันทึกเสียง โสตทัศนวัสดุ : เทปบันทึกภาพ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี แผ่นบีดี	๓๐๑	๗๒.๒
๕	E-learning, Web-board, ฐานข้อมูลทางวิชาการ	๒๔๘	๕๙.๕
๖	ห้องโทรทัศนทางไกลผ่านดาวเทียม	๑๓๔	๓๒.๑

จากตารางที่ ๓.๑ พบว่านักศึกษา ๓๙๓ คนตอบว่าต้องการใช้เอกสาร ตำรา หนังสือที่ผู้สอนใช้ในชั้นเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒ รองลงมาคือนักศึกษา ๓๘๑ คนต้องการใช้เอกสารที่ผู้สอนแนะนำ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔ นักศึกษาจำนวน ๓๐๑ คนหรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒ ต้องการใช้โสตวัสดุ เช่น เทปบันทึกเสียง โสตทัศนวัสดุ : เทปบันทึกภาพ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี แผ่นบีดี นักศึกษาจำนวน ๒๔๘ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕ ต้องการใช้ E-learning, Web-board, ฐานข้อมูลทางวิชาการ นักศึกษาจำนวน ๒๘๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔ ต้องการใช้ทัศนวัสดุ : รูปภาพ ภาพถ่าย แผนภูมิ

๒๕๒ งานดาววัลย์ คุณานนทวิทยา, วรางคณา นิพัทธ์สุขขิจ

แผนที่ ลูกโลก ของจริง ของตัวอย่าง แผนที่ ภาพถ่ายแสง สไลด์ และนักเรียนเพียง ๑๓๔ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ ที่ต้องการใช้ห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

ตารางที่ ๓.๒ แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในห้องศูนย์เรียนรู้

ลำดับ	การใช้สื่อการเรียนการสอน	ความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑	ซีดีสอนภาษาต่างๆ	๒๑๕ (๕๑.๖)	๑๑๘ (๒๘.๓)	๖๓ (๑๕.๑)	๑๐ (๒.๕)	๖ (๑.๕)	๕ (๑.๒)	๕.๒๘	๐.๙๑	มากที่สุด
๒	ซีดีสอนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	๑๔๕ (๓๕.๕)	๑๓๑ (๓๑.๕)	๑๐๕ (๒๕.๒)	๒๒ (๕.๓)	๑๐ (๒.๕)	๕ (๑.๒)	๓.๙๒	๑.๐๒	มาก
๓	ซีดีภาพยนตร์หรือละครภาษาต่างประเทศ	๒๕๐ (๕๗.๖)	๑๑๐ (๒๖.๕)	๕๙ (๑๑.๘)	๘ (๑.๙)	๕ (๑.๒)	๕ (๑.๒)	๕.๓๙	๐.๘๖	มากที่สุด
๔	โปรแกรมสอนภาษา	๒๓๐ (๕๕.๒)	๑๑๘ (๒๘.๓)	๕๕ (๑๐.๘)	๑๓ (๓.๑)	๖ (๑.๕)	๕ (๑.๒)	๕.๓๕	๐.๙๐	มากที่สุด
		รวม						๕.๒๓	๐.๙๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๓.๒ พบว่านักเรียนมีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๕.๒๓ และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความต้องการใช้ซีดีภาพยนตร์หรือละครภาษาต่างประเทศมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๕.๓๙ รองลงมาคือโปรแกรมสอนภาษามีค่าเฉลี่ย ๕.๓๕ ซีดีสอนภาษาต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ๕.๒๘ และลำดับสุดท้ายคือซีดีสอนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒

ตอนที่ ๔ สภาพปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพการใช้ห้องศูนย์เรียนรู้

ข้อ	การใช้ห้องศูนย์เรียนรู้	จำนวนคน	ร้อยละ (n = ๕๐๗)
๑	นักศึกษาทราบว่าห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง	๔๐๒	๗๖.๕
๒	นักศึกษาเคยใช้ห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง	๓๖๘	๗๘.๒
๓	นักศึกษาคิดว่าการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้มีความสำคัญ	๓๙๘	๗๕.๕
๔	นักศึกษามีเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	๒๔๖	๕๙.๐
๕	นักศึกษาทราบว่าสื่อใดบ้างที่ให้บริการในห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง	๒๒๖	๕๔.๒
๖	นักศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตใช้ส่วนตัวอยู่แล้ว	๓๔๐	๘๑.๕

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า นักศึกษาจำนวน ๔๐๒ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕ ทราบว่ามีห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาจำนวน ๓๖๘ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๘.๒ เคยใช้ห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาจำนวน ๓๙๘ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕ คิดว่าการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้มีความสำคัญ นักศึกษาจำนวน ๒๔๖ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๐ มีเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักศึกษาจำนวน ๒๒๖ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒ ทราบว่ามีสื่อใดบ้างที่ให้บริการในห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามนี้จำนวน ๓๔๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๕ มีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตใช้ส่วนตัวอยู่แล้ว

๒๕๔ กานดวรัลยั คณานนทวทยา, วรารคณา นพพัทลสุภกข

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่นักศึกษาประสบเมื่อใช้ห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อ	ปัญหาด้านสื่อที่ให้บริการ	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความหมาย		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
๑	สื่อที่มีอยู่ซ้ำ/ไม่ทันสมัย	๘๓ (๑๙.๙)	๑๔๕ (๓๕.๘)	๑๕๐ (๓๖.๐)	๒๔ (๕.๘)	๑๒ (๒.๙)	๓ (๐.๗)	๓.๖๔	๐.๙๖	มาก	
๒	สื่อมีจำนวนจำกัดจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ	๘๙ (๒๑.๓)	๑๔๑ (๓๓.๘)	๑๒๒ (๒๙.๓)	๕๓ (๑๒.๗)	๙ (๒.๒)	๓ (๐.๗)	๓.๖๐	๑.๐๓	มาก	
๓	สื่อที่มีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	๓๓ (๗.๙)	๑๑๓ (๒๗.๑)	๑๗๗ (๔๒.๕)	๗๕ (๑๘.๐)	๑๖ (๓.๘)	๓ (๐.๗)	๓.๑๗	๐.๙๕	ปานกลาง	
๔	อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์	๗๑ (๑๗.๐)	๑๑๘ (๒๘.๓)	๑๔๗ (๓๕.๓)	๖๐ (๑๕.๕)	๑๘ (๔.๓)	๓ (๐.๗)	๓.๕๐	๑.๐๗	ปานกลาง	
๕	ประสิทธิภาพของอุปกรณ์ที่มีอยู่	๙๗ (๒๓.๓)	๑๐๙ (๒๖.๑)	๑๓๙ (๓๓.๓)	๕๖ (๑๑.๐)	๒๓ (๕.๕)	๓ (๐.๗)	๓.๕๑	๑.๑๓	มาก	
๖	ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้	๕๔ (๑๐.๖)	๘๕ (๒๐.๕)	๑๖๐ (๓๘.๕)	๘๓ (๑๙.๙)	๕๑ (๙.๘)	๕ (๑.๐)	๓.๐๒	๑.๑๑	ปานกลาง	
๗	เจ้าหน้าที่ให้บริการไม่เพียงพอ	๒๗ (๖.๕)	๗๔ (๑๗.๗)	๑๘๑ (๔๓.๕)	๘๖ (๒๐.๖)	๕๕ (๑๐.๘)	๕ (๑.๐)	๒.๘๘	๑.๐๕	ปานกลาง	
๘	ความไม่เหมาะสมของเวลาให้บริการ เวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	๙๐ (๒๑.๖)	๙๙ (๒๓.๗)	๑๑๕ (๒๗.๖)	๘๐ (๑๙.๒)	๓๐ (๗.๒)	๓ (๐.๗)	๓.๓๔	๑.๒๒	ปานกลาง	
๙	ขั้นตอนการใช้งานยุ่งยาก เช่น การลงชื่อครั้งละ ๑ ชม.	๑๓๖ (๓๒.๖)	๑๐๗ (๒๕.๗)	๑๐๕ (๒๕.๒)	๕๙ (๑๑.๘)	๑๖ (๓.๘)	๕ (๑.๐)	๓.๗๒	๑.๑๕	มาก	
		เฉลี่ย							๓.๓๖	๑.๐๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ ปัญหาที่นักศึกษาประสบเมื่อใช้ห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๓๖ และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาเห็นว่าขั้นตอนการใช้งานที่ยุ่งยาก เช่น การลงชื่อใช้ครั้งละ ๑ ชั่วโมง เป็นปัญหาต่อนักศึกษามากที่สุดมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ นอกจากนี้ปัญหาที่นักศึกษาค้นพบในระดับมากที่สุดคือ สื่อที่มีอยู่ซ้ำ/ไม่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๔ และสื่อมีจำนวนจำกัด

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๑ ม.ค.-มิ.ย. (๒๕๕๘) ๒๕๕

จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๐ และลำดับสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่ให้บริการไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๘

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพการใช้ห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม

ข้อ	สภาพการใช้ห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม	จำนวนคน	ร้อยละ (n = ๔๑๗)
๑	นักศึกษาทราบว่ามีห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม	๑๔๘	๓๕.๕
๒	นักศึกษาเคยใช้ห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม	๕๐	๙.๖
๓	นักศึกษาทราบว่ามีสื่ออะไรที่ให้บริการในห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียมบ้าง	๑๗๔	๔๑.๗
๔	นักศึกษามีแหล่งดูรายการผ่านดาวเทียมส่วนตัวอยู่แล้ว	๑๐๐	๒๔.๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่านักศึกษาจำนวน ๑๔๘ คนหรือคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ ทราบว่ามีห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม แต่มีนักศึกษาจำนวน ๕๐ คนหรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๖ คนเท่านั้นที่เคยใช้ห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม นักศึกษาจำนวน ๑๗๔ คนหรือคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ ทราบว่ามีสื่ออะไรที่ให้บริการในห้องโทรศัพท์นทางไกลผ่านดาวเทียม และนักศึกษาจำนวน ๑๐๐ คนหรือคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ มีแหล่งดูรายการผ่านดาวเทียมส่วนตัวอยู่แล้ว

อภิปรายผล

จะเห็นได้ว่าปัญหาและสภาพความต้องการสื่อการสอนของนักศึกษาคณะอักษรศาสตร์คือนักศึกษาเห็นว่าสื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะช่วยให้เห็นการศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยทำให้นักศึกษาสนใจบทเรียนมากขึ้น และนักศึกษาคิดว่าในทุกรายวิชาจำเป็นต้องใช้สื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานของชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (๒๕๓๒ : ๔๕) ที่ว่าความสำคัญของสื่อการสอนเป็นสิ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ สรุปได้ว่าสื่อการสอน

มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้น ช่วยประหยัดเวลาในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Dale (1969 : 42) ที่กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการสอนไว้ว่าทำให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชาที่เรียน ตรงกับความต้องการ เป็นผลทำให้เพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น และตรงกับการศึกษาของเบร็อง กุมุท (อ้างจากวาสนา ชาวหา, ๒๕๓๓ : ๑๕-๑๖) ที่ว่าสื่อการสอนช่วยให้คุณภาพของการเรียนดีขึ้นเพราะมีความจริงจัง และมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาที่จำกัด ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึก และทำอะไรเป็นเร็ว และดีขึ้น ช่วยให้ผู้สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบากได้ง่ายขึ้น

ส่วนปัญหาในการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียนนั้นนักศึกษาเห็นว่า อุปกรณ์ที่ขาดประสิทธิภาพเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือสื่อการสอนที่นำมาใช้ไม่ทันสมัย เก่า ขำรูด และสื่อการสอนที่ใช้เสนอเรื่องราวที่ยากทำให้สับสน อย่างไรก็ตามการเห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากสื่อการสอนที่นำมาใช้ไม่ทันสมัย เก่า ขำรูด ออกแบบไม่สวยงาม ทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจ ขาดเทคนิคการนำเสนอ และอาจารย์ขาดทักษะในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนั้น นักศึกษาจึงต้องการให้ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่ชัดเจนเหมาะสมกับเนื้อหา ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ ใช้สื่อการสอนประกอบการอธิบายเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกิดานันท์ มลิทอง (๒๕๔๔ : ๑๐๙-๑๑๐) ที่ว่าสื่อจะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน ควรเลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่ให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ มีเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจน และเป็นจริง นอกจากนี้ นักศึกษายังต้องการให้ใช้สื่อการสอนเพื่อเสริมบทเรียนในห้องเรียน ซึ่งในกรณีนี้อาจารย์ผู้สอนอาจใช้ e-learning เข้ามาช่วยได้ นักศึกษาต้องการให้ใช้สื่อการสอนในการสรุปบทเรียน และยังต้องการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน ซึ่งทำได้ดีในรายวิชาด้านทักษะภาษาโดยการนำสื่อเชิงโต้ตอบ (interactive media) มาใช้ และถึงแม้จะมีสื่อการสอนอาจารย์ผู้สอนก็จะต้องเป็นผู้อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจและเป็นผู้ตอบคำถามหากเกิดความสงสัย เพราะสื่อการสอนไม่สามารถให้คำตอบได้ทั้งหมด ดังที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (๒๕๔๖ : ๑๖๐-๑๖๒) กล่าวว่าการใช้สื่อประกอบในระบบการเรียนการสอน ผู้สอนพึงระลึกอยู่เสมอว่าไม่มีสื่อการเรียนใด ๆ ที่จะทำหน้าที่แทนครูได้อย่างสมบูรณ์ สื่อจะทำหน้าที่แค่เพียงช่วยครูในการจัดกิจกรรม และประสบการณ์

การเรียนรู้ จะช่วยเกื้อหนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการใช้สื่อประกอบการสอน ผู้สอนต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวิธีการสอน จุดมุ่งหมาย ระยะเวลา จิตวิทยาการเรียนรู้ และบุคลิกภาพของผู้สอนประกอบกัน ทั้งนี้ควรมีแนวปฏิบัติเช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการซักถามอภิปราย ตอบและอธิบายข้อสงสัยของผู้เรียน ซึ่งแนะนำสาระสำคัญ ขั้นตอนและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้จากสื่ออื่น ตลอดจนแนะนำวิธีการเรียนรู้จากสื่อ และควรสำรวจตนเองอยู่เสมอว่าในระหว่างการใช้สื่อการสอนนั้น ตนเองมีสีหน้าท่าทางที่เป็นมิตรกับผู้เรียนหรือไม่ และต้องวางแผนการใช้สื่อการสอนมาล่วงหน้าเป็นอย่างดี เพราะต้องทำให้สอดคล้องกับระยะเวลาและเนื้อหาให้เหมาะสม

ในด้านการใช้สื่อการสอนเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกห้องเรียน เนื่องจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรจัดให้มีห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง และห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้สื่อการสอนได้สะดวก แต่จากการศึกษาพบว่านักศึกษาต้องการใช้เอกสาร ตำรา หนังสือ ที่ผู้สอนใช้ในชั้นเรียน และเอกสารที่ผู้สอนแนะนำมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประหยัด จิระวรพงศ์ (๒๕๒๙ : ๘๐-๘๑) สันหัด ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข (๒๕๒๓ : ๔๔-๔๗) ที่ว่าผู้สอนควรพิจารณาหลักการเลือกสื่อบนพื้นฐานของจุดมุ่งหมายการเรียนรู้และสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน สื่อการสอนที่นักศึกษาต้องการใช้ เช่น โสตวัสดุ : เทปบันทึกเสียง โสตทัศนวัสดุ : เทปบันทึกภาพ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี แผ่นบีดี (Blue-Ray) และทัศนวัสดุ : รูปภาพ ภาพถ่าย แผนภูมิ แผนที่ ลูกโลก ของจริง ของตัวอย่าง แผ่นใส ภาพทึบแสง สไลด์คอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาได้ใช้ทั้งนอกและในห้องเรียน สิ่งที่น่าสังเกตคือนักศึกษาไม่ใช้ห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมมากนัก ทั้ง ๆ ที่รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ มีที่เหมาะสมกับการเรียนในหลาย ๆ วิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟังภาษาต่างประเทศ

การใช้ห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายังสัมพันธ์กับสื่อการเรียนที่มีในศูนย์เรียนรู้ด้วย เพราะนักศึกษาต้องการโปรแกรมสอนภาษาและซีดีสอนภาษาในปริมาณมากที่สุดเช่นเดียวกับที่ต้องการซีดีภาพยนตร์หรือละครภาษาต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาต้องการใช้สื่อเหล่านี้ในการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม นักศึกษาที่ต้องการใช้โปรแกรมภาษาต่างประเทศกลับพบว่าการออกเสียงตามบทเรียนเป็นไปได้อย่างในห้องศูนย์เรียนรู้ เนื่องจากไม่มีความเป็นส่วนตัวมากพอ และประสบปัญหาคือสื่อไม่ทันสมัยและมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ และยังมี

ปัญหาประสิทธิภาพของอุปกรณ์ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสัญญาณอินเตอร์เน็ต

เป็นที่น่าสังเกตว่าห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมมีนักศึกษามาใช้บริการน้อยกว่าห้องศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้ง ๆ ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีแหล่งชมโทรทัศน์ดาวเทียมของตนเองแต่ก็ไม่ได้ไปใช้บริการจากห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

ข้อสรุป

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาเห็นความสำคัญของสื่อการสอนและต้องการให้ผู้สอนใช้สื่อการสอนในการสอนทุกวิชา เพราะเห็นว่าสื่อการสอนทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและช่วยทำให้การเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างรวดเร็วขึ้น นักศึกษาต้องการให้ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมชัดเจนกับเนื้อหาและทันสมัย น่าสนใจ รวมทั้งเห็นว่าอาจใช้สื่อการสอนแทนการสอนได้ในบางครั้ง ในการเลือกสื่อการสอนมาใช้ผู้สอนควรเลือกสื่อการเรียนการสอนที่ออกแบบมาอย่างสวยงาม เพื่อดึงดูดนักศึกษาให้สนใจ และควรระวังไม่ใช้สื่อการสอนที่ยากเกินไป นักศึกษาเห็นว่าเอกสาร ตำรา หนังสือที่ผู้สอนใช้ในชั้นเรียนมีประโยชน์ ดังนั้น หากเป็นไปได้ผู้สอนควรแจ้งให้นักศึกษาทราบ เพื่อจะได้ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองได้

ส่วนปัญหาในการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียนนั้นแม้จะมีบ้าง แต่นักศึกษาก็ไม่เห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญที่นักศึกษาเห็นก็คืออุปกรณ์ขาดประสิทธิภาพ เช่น ความสว่างของจอ เครื่องเสียงไม่ดัง เป็นต้น ซึ่งปัญหานี้คณะอักษรศาสตร์จัดการโดยให้มีเจ้าหน้าที่ใส่หูฟังและอุปกรณ์ประจำอาคารเพื่อช่วยเหลือหากเกิดปัญหาขึ้นแล้ว แต่หากเจ้าหน้าที่จะเช็คเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละวันด้วยก็จะช่วยให้ปัญหานี้ลดลงไปได้ และผู้สอนและนักศึกษาก็จะได้เริ่มการเรียนการสอนโดยไม่มีอุปสรรค ทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางชนิดก็ควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสื่อการสอน

อย่างไรก็ดี คณะอักษรศาสตร์ควรประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้น้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม และควรจัดโปรแกรมเฉพาะสำหรับห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีแหล่งชมโทรทัศน์ดาวเทียมของตนเองแต่ก็ไม่ได้ไปใช้บริการจากห้องโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งหากยังต้องการคงห้องโทรทัศน์ทางไกล

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๑ ม.ค.-มิ.ย. (๒๕๕๘) ๒๕๙

ผ่านดาวเทียมเอาไว้ก็ควรปรับปรุงเพื่อให้นักศึกษาสนใจเข้ามาใช้ เพราะการที่ไม่มีนักศึกษาไปใช้ห้องทำให้เสียโอกาสสิ้นเปลืองงบประมาณ และนักศึกษาก็เสียโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วย

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้สอนควรสำรวจเอกสารที่แนะนำให้นักศึกษาว่ามีมากเพียงพอกับความ ต้องการของนักศึกษาหรือไม่

๒. หากผู้สอนไม่สามารถใช้สื่อในระหว่างการสอนได้ อาจแนะนำให้คณะ อักษรศาสตร์จัดหาสื่อการสอนที่มีความทันสมัย เข้าใจง่ายมาไว้ให้นักศึกษาได้ใช้ใน ห้อง ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะสื่อประเภทซีดี ภาพยนตร์หรือละครภาษาต่างประเทศ และโปรแกรมสอนภาษาต่าง ๆ

๓. คณะอักษรศาสตร์ควรส่งเสริมให้อาจารย์ทำเอกสารประกอบการสอนหลาย รูปแบบเช่น Sheet หนังสือ ชุดการสอน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๘.
- _____ . สื่อการสอนและฝึกอบรม : จากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๔.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. ชุดการสอนระดับประถมศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ ๘-๑๕. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๒.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๒๖.
- _____ . การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๔๖.
- ฐานีย์ ธรรมเมธา. สื่อการศึกษาเบื้องต้น. นครปฐม : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, พิมพ์ครั้งที่ ๒, ๒๕๔๑.
- ธวัช เต็มถวณ. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรมศิลปากร. ปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๘.
- นิคม ทาแดง กอบกุล ปราบประชา และอำนาจ เดชชัยศรี. ชุดฝึกหัดอบรมครู : ประมวลสาระเรื่องเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๔๕.
- ประหยัด จีระวรพงศ์. หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, ๒๕๒๙.
- ศาสร อัมจักร. กระบวนการผลิตเทคโนโลยีการเรียนการสอน. เข้าถึงเมื่อ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘. จาก <http://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0503780/CS.htm>.
- วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, ๒๕๓๓.
- ศิริพงศ์ พยอมแย้ม. การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, ๒๕๓๓.

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๑ ม.ค.-มิ.ย. (๒๕๕๘) ๒๖๑

สันทัต ภิบาลสุข และ พิมพใจ ภิบาลสุข. การใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : พีระพันธนา,
พิมพ์ครั้งที่ ๒, ๒๕๒๓.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้สู่การพัฒนา
ผู้เรียน. ราชบุรี : ธรรมรักษ์การพิมพ์, ๒๕๔๗.

Dale, Edgar. **Audio-Visual Methods in Teaching**. 3Ed, New York : The Dryden
Press Holt, Rinchart and Winston, 1969.

Wilson, John P. (editor). **Materials for teaching adults : selection, development, and
use**. San Francisco : Jossey-Bass, c1983.

